№ 19. Wtorek 24. Stycznia 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Na rzecz istniejącego we Lwowie seminaryum nauczycielskiego ofiarowały gminy powiatu *kossowskiego* następujące datki a mianowicie: gmina Żabie 10 zł.; Babin 52 c.; Wierzbowce 3 zł.; Jaworów 1 zł.; Manasterzyska 2 zł.; miasteczko Kossów 1 zł.; gmina Horod 40 c.; Krzyworównia 2 zł.; Moskalówka 1 zł. 50 c.; Szeszory 1 zł.; Stary Kossów 3 zł.; Pistyń 2 zł.; Utorep 1 zł.; Brustory 2 zł.; Prohurowa 1 zł. — razem 31 zł. 42 c. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty ludu, podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 29go stycznia 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Na mocy najwyższych patentów z 21 marca 1818 i 23. grudnia 1859 odbędzie się dnia 1. lutego r. b. o godzinie 10. przed południem w przeznaczonym na to lokalu gmachu bankowego 412. i 413. losowanie dawniejszego długu państwa.

Zaraz potem nastąpi 10. losowanie seryi 5% pożyczki loteryjnej z roku 1860.

Z c. k. dyrekcyi długów państwa.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 24. stycznia. Na wczorajszem posiedzeniu izby deputowanych Giskra wniósł propozycyę wysadzenia osobnego wydziału, z powodu oświadczenia ministra skarbu na ostatniem posiedzeniu. Na temże samem posiedzeniu izba przyjęła wniosek wydziału petycyjnego względem przesłania rządowi petycyi Langiewicza o uwolnienie, z poparciem prośby Langiewicza. Minister policyi oświadczył, iż jest nadzieja, że Langiewicz wkrótce będzie mógł być uwolniony. Nie masz żadnych zobowiązań międzynarodowych względem jego przytrzymania. Na wieczornem posiedzeniu wydziału skarbowego odczytano reskrypt ministra stanu, względem przychylenia się do wniosku Vrintza. Z tego powodu wydział postanowił odbyć posiedzenie we wtorek przed południem, na które to posiedzenie ministrowie zaproszeni zostali.

Część nieurzędowa.

Lwów, 24. stycznia.

W obec stanowczo pokojowego usposobienia wszystkich mocarstw europejskich, szczupłe są nader wiadomości z dziedziny polityki zagranicznej. Kwestye finansowe główne teraz zajmują miejsce w wiadomościach dziennikarskich, nie pojawił się nigdzie żaden fakt znaczenie międzynarodowe mieć mogący. Tak zwane Królestwo Włoskie wytęża wszystkie siły swoje nie już ku nowym a dawno marzonym zdobyciom, lecz ku uratowaniu się od finansowego bankructwa, które mu na seryo zagraża. Nowy minister finansów Sella myśli o zaborze dóbr kościelnych dla zapełnienia skarbu, chociaż to będzie ulga tylko chwilowa. Złożył on izbie deputowanych niektóre zmiany w budżecie na rok 1865. Niedobór jednak wszędzie na wierzch wyłazi. W wydatkach zwyczajnych wynosi on 171 milionów franków, jest jednak nadzieja, iż zmniejszy się do 120 milionów, wskutek podniesienia taks stemplowych i innych, tudzież w skutek reorganizacyi administracyjnej. Prócz tego są do opędzenia wydatki nadzwyczajne w wysokości 70 milionów franków, na których pokrycie wpływy nadzwyczajne tylko 45 milionów wynieść mogą, tak iż w tej rubryce pokazuje się znów deficyt 45 milionów franków. Wielkiemi pieniądzmi lud włoski opłacać musi zmiany ostatnich lat, na których nic podobno nie zyskał.

Według doniesień z Berlina oczekiwać można w krótce odpowiedzi na depeszę austryacką z dnia 21. grudnia, gdyż ministerya wojny, marynarki i handlu ukończyły już narady nad specyalnemi korzyściami, które Prusy dla siebie żądać mają. Depesza pruska podobno już w końcu przyszłego tygodnia przesłana będzie. Hrabia Karolyi dopiero po przybyciu tej depeszy powróci, lecz krótki tylko czas w Berlinie zabawić ma.

Do *Botschaftera* piszą z Paryża pod dniem 19. stycznia, iż dyplomaci austryaccy i pruscy mieli sposobność zapewnić gabinet tuilleryjski, że sprawa holsztyńsko-szleswicka nigdy nie straci cechy wewnętrzno-niemieckiej. Rząd francuski jest też pod tym względem zupełnie spokojny i spokojnie całemu przebiegowi tej sprawy przypatrywać się będzie. Dyplomatowi jednemu niemieckiemu, który w rozmowie z Cesarzem wspomniał o sprawie tej, Cesarz krótko odpowiedział: Ja w niej nic nie widzę! Słowa te mają być pewne i wcale się nie zgadzają z hałasem niektórych dzienników francuskich o sprawę szleswicko-holsztyńską.

W *Niemczech* zajmują *wypadki w sejmie pruskim* całą uwagę publiczną. Obok adresu *Reichenspergera* stanął projekt adresu partyi konserwacyjnej (Wagenera). Zresztą oświadczył p. Wagener sam w izbie, że on i jego koledzy nie wnieśli tego adresu w złudzeniu, iż zostanie przyjęty, lecz tylko dla uczczenia faktu, że Jego Kr. Mość osobiście zagaił sejm i objawił wyraźne życzenie porozumienia. Izba może jednak pominąć ten fakt milczeniem, lub też, jak uczyniło to już wiele dzienników, upatrywać w przemowie prezydenta dostateczną odpowiedź na słowa królewskie. Na ułożenie jego adresu niewpływały też względy stronnicze, lecz wniesiony on został tylko ze względu na groźną sytuacyę, która po każdym wymaga dokładnego zastanowienia się nad tem, co czynić potrzeba. Dlatego pragnie on (Wagener) regularnych obrad nad projektami adresu, ażeby raz dozwolone zostało także jemu i jego przyjaciołom przedmiotowe wyłuszczenie swego zdania o kwestyi budżetowej. Jeżliby zaś izba zechciała w ogóle odrzucić adres, byłby to krok, któryby niepotrzebował żadnego komentarza i pociągnąłby za sobą swoje skutki. — Te ostatnie ustępy przyjęła większość izby tylko z opozycyą. W istocie więc zdawało się przeważać zdanie, że adres niejest tą razą na miejscu. Na posiedzeniach frakcyi przedstawiano szczególnie, że adres i ostre rozprawy nad nim niedoprowadzą pewnie do porozumienia. Jakoż można już nawet wnosić z ostatnich wiadomości telegraficznych z Berlina, że izba po prostu odrzuci wniesione projekta niezapuszczając się w właściwą debatę nad niemi.

Od *granicy rosyjskiej* donoszą *Bothschafterowi*, że ostatniemi czasy zajmowali się emigranci polscy i włoscy w Księstwach nadelbiańskich znowu agitacyą, której celem było przywieść do skutku wtargnięcie na wzór burdy furlańskiej. Słychać jednakże, że zamiar ten wyśledzono dość wcześnie, ażeby przytłumić go w zarodzie.

Madrycka *Correspondencia* zapewnia, że *spór hiszpańsko-peruański* jest już tak dobrze jak *załatwiony*. Admirał Pareja objął komendę nad flotą hiszpańską i rozpoczął już układy z rządem peruańskim. *Indep. belge* robi jednak do tego doniesienia uwagę, że spokojne załatwienie sprawy przecież jeszcze nie tak prędko nastąpi, jeżeli Hiszpania zechce obstawać przy dopełnieniu wszystkich swoich pretensyi, a mianowicie przy wynagrodzeniu bardzo znacznych kosztów expedycyjnych.

Dwom wypadkom śmierci we Francyi, o których doniósł przedwczoraj telegram, można przyznać znaczenie wypadku politycznego. Udział, jaki brali *Proudhon* i *Charras* w umysłowym i politycznym ruchu Francyi, był bez wątpienia znaczny. Obadwaj odznaczali się jako charaktery polityczne w wzniosłem znaczeniu tego wyrazu: Charras jako mąż akcyi wojskowej, Proudhon jako bohater tego stronnictwa, które jednoczyło w sobie wszystkie żywioły niszczące i radykalne, tak we względzie politycznym jak i socyalnym, które posiadała Francya. Zstąpili oni „jak szermierze znużeni mozolną walką“ do grobu, i jeżliby świeże pokolenia zechciały podjąć walkę nanowo, trudno przypuszczać, by zdołały wyjść z niej zwycięsko; niepodobna bowiem zaprzeczyć, że *władza* we Francyi wyszła ze wszystkich burz, jakie przeciw niej wywoływano, tylko wzmocniona i potężniejsza.

W Stuttgardzie obchodzono w dniu 20. stycznia wielkim obiadem u dworu uroczystość zaślubin Księcia Filipa Wirtembergskiego z Jej Ces. Wysokością Arcyksiężniczką Austryacką. Król Jego Mość Wirtembergski spełnił toast za zdrowie nowożeńców i dostojnej rodziny. Sympatye dla Austryi odzywają się silnie we wszystkich warstwach społecznych.

Z Kopenhagi donoszą, iż cyrkularzem ministra spraw wewnętrznych pozwolono naczelnikom powiatów znosić się jak dawniej bezpośrednio, bez odwoływania się do ministrów z władzami Księstw zaelbiańskich, w sprawach spiesznego załatwienia wymagających, np. w sprawie zaopatrzenia armii i t. p.

Dawny poseł duński przy dworze berlińskim p. Quade, odebrał polecenie udania się znów na swoją posadę.

Dziennik kopenhagski *Berlingsche Zeitung* donosząc o spłacie ostatniej raty długu niestałego w czasie wojny zaciągnionego, robi uwagę, iż spłata stała się możliwą w skutek nowej pożyczki 5 procentowej z domem bankowym londyńskim, synowie Rafaela, zawartej.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 22. stycznia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* *Najjaś. Pan* jeździł wczoraj w towarzystwie Księcia *Lichtensteina* i hrabiego *Fünfkirchen* na polowanie na lisy w knie-

jech w Breitenforth w pobliżu Karlsburga. Polowanie trwało do godziny 4 po południu.

Wczoraj była wielka uczta galowa w apartamentach Arcyksięcia *Albrechta* na cześć zaślubin jego córki. Na tej uczcie byli obecni Ich MM. Cesarz i Cesarzowa, wszyscy przebywający tu Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki, i Książę *Aleksander Würtemberg*, major w c. k. armii, który przybył tu z Wenecyi. — Arcyksiążę *Karol Ferdynand* odjechał wczoraj do Berna. — Dnia 27. b. m. obchodzi Arcyksiężna *Zofia* rocznicę swoich urodzin, i przy tej sposobności będzie koncert u dworu.

Na wieczorze recepcyjnym, który dawał przedwczoraj minister hrabia *Mensdorff*, byli obecni Arcyksiążęta *Wilhelm* i *Ludwik Wiktor*, tudzież ministrowie *Frank*, *Schmerling*, *Mecsery*, *Burger* i *Plener*. — Wczoraj wyprawiał ambasador francuski Książę *Grammont* ucztę dyplomatyczną. — Namiestnik Czech, hrabia *Belcredi* miał wczoraj konferencyę z hrabią Mensdorffem. — Szef sekcyjny baron *Hock*, przybędzie tu na przyszły tydzień z Berlina ale po krótkim pobycie odjedzie tam napowrót. — Mexykański poseł Dr. *Thomas Murphy* przybył tu z Berlina, a Książę *Orsini* z Rzymu.

Gazeta wiedeńska zamieszcza następujące obwieszczenie c. k. ministerstwa handlu i rolnictwa: „Dyrekcye c. k. wył. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda, c. k. uprzyw. towarzystwa kolei południowej, i c. k uprzyw. pierw. austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju będącego właścicielem kolei żelaznej w Fünfkirchen, zniżyły znacznie koszta transportu wyrobów austryackich przeznaczonych na wystawę Dublińską i Szczecińską.

Izby handlowo - przemysłowe zawiadomią strony interesowane o warunkach, pod któremi zniżenie może mieć miejsce.“

(Sankcyonowana ustawa gminna) dla Dalmacyi ma być ogłoszona w Dzienniku ustaw krajowych, poczem niezwłocznie wydane będzie polecenie sporządzenia list wyborczych. Nowe reprezentacye gminne w Dalmacyi wejdą zatem w życie z końcem kwietnia lub początkiem maja.

(Czynności wydziałów rady państwa.) Wydział do zniżenia podatku od wódki przystąpił nareszcie do powzięcia uchwały. Debaty były bardzo ożywione, przemawiali prawie wszyscy członkowie wydziałów, minister finansów i radzca ministeryalny Dessary. Deputowany Skene wyświecał korzyści premii od wywozu, minister finansów Plener był przeciwnego zdania. Dep. Herbst wskazywał korzyści premii. Radzca ministeryalny był tego zdania, że przez zaprowadzenie premii powstanie niedobór w budżecie, czemu zaprzeczał Br. Riese. Przy głosowaniu przyjęto wniosek Dr. Dietla, aby przyzwolić zniżenie podatku o 10 prc. i tyleż zwracać przy wywozie. Mniejszość, do której należą dep. Skene, Riese, Proskowetz i Stark, zapowiada wotum separatu. Mówiono także o defraudacyi, i dep. Proskowetz zwracał uwagę, iż należy podwyższyć płacę straży finansowej, jeźli ta ma być istotnie pożyteczna. Przyjęto ten wniosek względem starania się u rządu o wyjednanie zniżenia taryfy kolei żelaznych. Sprawozdawcą większości jest Dr. Dietl, mniejszości dep. Skene.

Hiszpania.

Madryt, 17. stycznia. *(Powody zrzeczenia się wyspy San Domingo.)* Projekt do prawa dotyczący porzucenia San Domingo, a przedłożony przez ministerstwo kortezom, jest następujący: Art. 1. Dekret z dnia 19. maja 1861 r. wcielający na nowo terytoryum rzeczypospolitej Dominikańskiej do monarchyi uważa się za nieistniejący. Art. 2. Rząd upoważniony jest do przedsięwzięcia koniecznych środków dla przeprowadzenia tegp prawa, z czego złoży rachunek kortezom. Projekt ten na następujących opiera się motywach: „Mylną było rzeczą sądzenie, żeby cały naród dominikański, albo też przynajmniej znaczna większość jego, życzył sobie lub żądał wcielenia do Hiszpanii, walka która się stała powszechną, nie nosi obecnie na sobie charakteru środka mającego na celu poskromienie kilku niespokojnych powstańców, ale przeszła w wojnę zdobywczą, zupełnie przeciwną duchowi polityki hiszpańskiej; gdybyśmy nawet skoncentrowali nasze usiłowania i ofiary dla osiągnięcia tryumfu, i postawili się w smutnem, pełnem niesnasek i niebezpiecznych zawikłań położeniu, utrzymywania wyspy tylko za pomocą załogi wojskowej, nawet i w pomyślnem przewidywaniu, gdyby część ludności po otrzymaniu przez nas zwycięztwa okazała się dla nas przychylną, to mający się zaprowadzać w owym kraju konieczny system rządowy, albo mało zgadzałby się z zwyczajami i potrzebami tych mieszkańców, albo też musiałby być zupełnie odmienny od systemu panującego w naszych koloniach.

Szwajcarya.

(Stowarzyszenie „wzajemnej pomocy“ wychodźców polskich.) N. Züricher Z. donosi: Znaczna liczba wychodźców polskich założyła stowarzyszenie „wzajemnej pomocy“ i stara się o zatwierdzenie jego ustawy. Organizacya polega na dziesiątkach. Dziesięciu wychodźców tworzy kółko, które wybiera z pomiędzy siebie swego przewodniczącego. Przewodniczący zaś tworzą zgromadzenie, które ma odbywać posiedzenia raz na kwartał. Zgromadzenie przewodniczących zostaje pod władzą komitetu wykonawczego. Towarzystwo zbiera fundusze z ofiar. Chce ono nie tylko nieść pomoc pod względem ekonomicznym, lecz także dbać o przestrzeganie moralności przez zaprowadzenie wspólnej kontroli, „ażeby każdy członek reprezentował godnie charakter Polaka i wykształcił się na rozsądnego i dzielnego obywatela ojczyzny, na przypadek możności powrotu do kraju.“ Lecz rada związkowa odmówiła zatwierdzenia ustawy, gdyż stowarzyszenie podobne ma w gruncie charakter polityczny, stowarzyszenia zaś polityczne zabronione są wychodźcom pod zagrożeniem karą pieniężną, więzieniem i wydaleniem z kraju.

Włochy.

Turyn, 16. stycznia. *(Różne wiadomości.)* Jenerał della Rocca, komendant dywizyi wojskowej Turynu ogłosił w dziennikach długi list względem wypadków z dnia 21. i 22. września z. r. W liście tym jenerał oświadcza, iż idzie o to, ażeby orzec, czyli on w dniu 22. września miał wszelką władzę nad wojskiem i nad ajentami policyjnemi w stolicy. Pan Peruzzi bowiem oświadczył w zeznaniu swem, iż od dnia 21. września wieczorem, przestrzeganie spokojności publicznej, obrona jej i uśmierzenie niepokojów, zgoła wszelka władza złożone były w ręce jenerała della Rocca. Jenerał zaprzecza temu stanowczo i oświadcza, iż komenda dopiero w nocy z dnia 22. na 23. września powierzona mu została, po strzelaniu z ręcznej broni w dniu 22go. Wydział do dochodzenia wypadków wrześniowych wysadzony w wielkim jest kłopocie względem oznaczenia odpowiedzialności, jaka spaść może na każdego z osobna ministra lub urzędnika, z jednej bowiem strony pokazuje się z rozkazów przez jenerała della Rocca wydawanych i z listów jego do ministeryum, iż już w dniu 22. władzę de facto posiadał, z drugiej zaś strony Peruzzi przyznać musiał, że ustnie tylko dano jenerałowi wieczorem dnia 21. września właściwe upoważnienie, co nie jest w zwyczaju tam, gdzie idzie o udzielenie najwyższej władzy i o włożenie na kogoś największej odpowiedzialności. Jenerał della Rocca, będący zarazem senatorem, przesłał kolegom swym list w dziennikach ogłoszony, co drażliwsze jeszcze uczyni rozprawy nad sprawozdaniem wydziału. Prace izby deputowanych wiele na tem ucierpią, wątpić bowiem można, ażeby się w marcu zebrała dostateczna liczba reprezentantów dla powzięcia uchwał.

Biskupi włoscy zachowali dotąd zupełne milczenie co do encykliki. Milczenie to jest skutkiem wspólnej zmowy, według której encyklika papieżka odczytana być ma w jednym czasie we wszystkich dyecezyach. Rząd zaś postanowił wytoczyć właściwe postępowanie przeciw wszystkim biskupom. We Włoszech nie masz apelacyi do rady stanu jak we Francyi, prawo zaś włoskie ustanawia karę więzienia od sześciu miesięcy do dwóch lat.

Izba deputowanych przyjęła prawo przez senat ścieśnione, według którego przyznana być ma pensya pozostałym z 1000 ochotników marsylskich.

Za pośrednictwem rządu francuzkiego nastąpić ma temi dniami wielka zamiana więźniów, między rządem rzymskim, a rządem turyńskim. Z państwa kościelnego wydani być mają 600 przeszło więźniów, zostających dotąd w więzieniach rzymskich.

Sardyński minister skarbu, p. Sella, powziąść miał plan zajęcia dóbr kościelnych, dla polepszenia finansów sardyńskich. Rozpoczęto pod tym względem negocyacye z rządem francuzkim, ażeby uzyskać jego przyzwolenie, o którem nie wątpią, zwłaszcza, iż zięć królewski jest prezesem rady tajnej Cesarza Francuzów. Będzie to dywersya w sporze z duchowieństwem o encyklikę papiezką. — Od niejakiego czasu mówią wiele w Turynie o traktacie handlowym austryacko-francuzkim, który stać się ma środkiem do zawiązania stosunków handlowych między Austryą a Włochami.

Niemcy.

(Przestroga dla dzienników pruskich. — Adres izby panów.) Nordd. allgem. Zeitung zamieściła następującą przestrogę dziennikom pruskim w przedmiocie ogłaszania mów parlamentarnych. Przestroga ta która już poprzednio telegrafowano, opiewa dosłownie jak następuje:

„W obec tonu jaki słyszeć się daje w rozprawach izby deputowanych, a mianowicie w mowie poniedziałkowej prezesa Grabowa, nie będzie zbytecznem przypomnieć wyrok sądu wyższego w marcu z. r. ferowany, względem ogłoszenia mów przedmiotowo karygodnych w izbie deputowanych.

§. 38. prawa drukowego z dnia 12. maja 1858 opiewa: Sprawozdania z posiedzeń obu izb, o ile będą zgodne z prawdą, wolne są od wszelkiej odpowiedzialności.

Przepis ten nadużywany był przez dzienniki w ten sposób, iż uważano jako wolne od wszelkiej odpowiedzialności wszelkie ogłoszenie drukiem mów lub oświadczeń w sejmie wygłoszonych. Niektóre dzienniki pozwalały sobie wydrukować pod nazwą i pozorem sprawozdań sejmowych dowolny wybór mów lub oświadczeń interesowi stronnictwa ich odpowiedni, nie uwzględniając wcale mowy dla zbicia tamtych wypowiedziane; nadto rozpowszechniano na osobnych przedrukach mowy najniezawistniejsze, przedmiotowo karze ulegające, bez żadnego związku ze sprawozdaniami z posiedzeń sejmowych, prócz tego jeszcze właśnie oświadczenia karygodne w osobnych artykułach dowolnie powtarzano.

Sądzimy, iż dzienniki postąpią rozsądnie, trzymając się ściśle zasad przez sąd najwyższy ustanowionych. W każdym razie rząd zdoła położyć skuteczną tamę ponowionym usiłowaniom niedozwolonego ogłaszania mów karygodnych niektórych członków sejmowych.“

Komisya izby panów przyjęła jednomyślnie na posiedzeniu z dnia 21. stycznia na którem p. Bismark, prezes rady ministrów był obecny, adres do Króla w odpowiedzi na mowę tronową. Osnowa tego adresu jest następująca:

„Zwycięztwa odniesione pod sztandarami Prus i Austryi nową są rękojmią wspólnego działania obu wielkich mocarstw niemieckich, w obronie praw krajów niemieckich, w świątobliwem zachowaniu związku, wszystkie państwa niemieckie obejmującego. Uznajemy w sukcesach broni pruskiej z sprawiedliwą dumą pierwszy owoc reorganizacyi, tego własnego dzieła Króla samego.

Ufamy mądrości Króla, iż nowa organizacya krajów, traktatem pokoju dwóm wielkim mocarstwom niemieckim odstąpionych, odpowiednie będzie interesom Prus a tem samem interesowi Niemiec, i ofiarom poniesionym przez Króla i poddanych i postawi Księstwa w możności użycia sił swych dla wspólnej ojczyzny.

Bolejemy nad zatargami między rządem a jedną częścią reprezentacyi krajowej. Lecz pomimo żalu tego niezłomnie przekonani jesteśmy, że samodzielność i potęga Prus w Europie silnego i mocnego rządu koniecznie potrzebują, i że pomyślność kraju wymaga, ażeby prawa przysługiwające reprezentacyi krajowej, używane były z owem umiarkowaniem i uwzględnieniem egzystujących stósunków, które pierwszy warunek wielkości Prus zapewniają, dla tego też w obronie praw wszystkich dobrze nabytych, a mianowicie uwieńczonych praw korony, tak pod względem urządzenia wojska, jak i pod każdym innym względem, stoimy niezłomnie po stronie rządu królewskiego.“

Król miał w dniu 21. stycznia o godzinie 11. przed południem dłuższą rozmowę z Księciem Fryderykiem Karolem i jenerałem Moltke, którzy z Wiednia powrócili.

Królestwo Polskie.

(Nowa kolej żelazna.) *G. Handl.* donosi: Roboty wstępne przy budowie kolei żelaznej z Wrocławia przez Oleśnicę i Ostrowę do granicy Królestwa Polskiego, zostały ukończone; przestrzeń ich wynosi $14^{8}/_{10}$ mil. Fundusz na wybudowanie kolei obliczony został w anszlagu na 4,750.000 talarów; przedsiębiorstwo to ma być podjęte za pośrednictwem stowarzyszenia akcyjnego; subskrybenci mogą już notować na akcye, lecz dopiero wówczas zaczną czynne wpłaty, gdy budowa i administracya kolei przejdzie do rąk osób odpowiednich, oraz jeżeli zostanie zatwierdzony projekt by stacya graniczna pruska mieściła się w Ostrowie, i kolej od granicy Królestwa dalej do Warszawy była przedłużoną.

Rosya.

(Medal na pamiątkę poskromienia buntu polskiego.) *Rus. Inw.* ogłasza następujące przepisy co do rozdawania medalu brązowego na pamiątkę poskromienia buntu polskiego w 1863 — 1864 latach. Na pamiątkę poskromienia polskiego buntu w 1863 — 1864 latach ustanawia się dla wojskowych i cywilnych urzędników medal brązowy do noszenia na piersiach na wstążce, składającej się z kolorów państwa: czarnego, pomarańczowego i białego. Medal ten ustanawia się w dwóch kształtach: jasny i ciemny. 1. Jasno-brązowy medal. Prawo do noszenia tego medalu nadaje się: *a)* Wszystkim jenerałom, sztab- i ober-oficerom, a także frontowym i niefrontowym niższym stopniom wojsk, straży granicznej, zniesionych obecnie 3 małorosyjskich konnych pułków kozackich gubernii czernihowskiej i połtawskiej i konnej seciny milicyi powiatów dynaburgskiego i rzeczyckiego, którzy w ciągu 1863 — 1864 lat mieli udział w działaniach wojennych przeciw polskim buntownikom w Królestwie Polskiem i zachodnich guberniach, również jak i tym, którzy chociaż nie brali czynnego udziału w właściwych wojennych działaniach, znajdowali się wszakże w czasie poskromienia buntu przy tychże wojskach dla wykonywania innych służbowych obowiązków. *b)* Medykom, audytorom i innym urzędnikom cywilnym wydziału wojskowego, również jak i księżom, którzy znajdowali się natenczas przy wspomnionych wojskach, i *c)* dymisyonowanym niższym stopniom, włościanom i osobom wszelkich stanów, jeżeli miały udział w potyczkach z buntownikami z orężem w ręku. 2. Ciemnobrązowy medal. Medal ten udziela się według uznania głównych naczelników w Królestwie Polskiem i w zachodnich guberniach: *a)* Osobom będącym w służbie tak w wydziale wojskowym jak i cywilnym, które przyjmowały szczególnie pożyteczny udział w administracyjnych rozporządzeniach rządu w Królestwie Polskiem i zachodnich guberniach. *b)* Osobom duchownym wszystkich wyznań, które czynnie pomagały do poskromienia buntu. *c)* Wiejskim mieszkańcom, którzy znajdowali się w straży wiejskiej w zachodnich guberniach, z wyjątkiem tych, którym zdarzyło się mieć udział w działach wojennych i dlatego mających prawo do otrzymania medalu z jasnego brązu. *d)* Dymisyonowanym niższym stopniom, włościanom i osobom wszystkich stanów, które w ciągu buntu otrzymały nagrody za przywiązanie do rządu. Następnie nie mają prawa do otrzymania nowo ustanawiającego się medalu: *a)* Znajdujący się pod sądem lub śledztwem do ukończenia prowadzonych co do nich spraw, i *b)* kontraktowani marketanowie, krawcy i w ogóle ludzie najemni, jeżeli wszystkie te osoby nie brały rzeczywistego udziału w potyczkach z orężem w ręku, lub nie zasłużyły na otrzymanie nagród za zasługi okazane względem rządu.

Ameryka.

(Doniesienia z placu boju.) Okręt przewozowy, który dnia 30go z. m. opuścił zatokę Charlestonu, przywozi wiadomość, że flota pancerna znowu się w tym porcie zebrała, aby wspólnie z jenerałem Shermanem atakować miasto. — Co do Hardeego, któremu Sherman odciął drogę, zapewnie nic innego nie pozostanie, jak poddać się. Według doniesień telegraficznych Sherman gotów jest do ataku. Zabrane w Savannah 30.000 pak bawełny mają być sprzedane w Nowym Jorku; słychać, że wysłano już do Savannah urzędnika celnego, który ma obejrzeć bawełnę i przyjmować reklamacye z tytułu prawa własności.

Kronika.

(Burze.) Dnia 6. stycznia b. r. straszne burze jednocześnie przeciągały przez Czechy i Niemcy południowe. Wspominaliśmy już o uderzeniu pioruna w starożytny kościół w Norymberdze, który według późniejszych doniesień spłonął prawie zupełnie.

W tymże czasie piorun uderzył nieszkodliwie w wieżę katedry w Pradze, w wieżę kościoła w Rokiczanach; w Pilznie huczała ogromna burza, połączona z Orkanem. W Czasław także piorun uderzył w wieżę; w Neugedein kościół parafialny św. Anny, położony na górze, spalił się, uderzony piorunem. W okolicach Brna także pojawił się silny orkan. W Wirzburgu piorun uderzył w wieżę i zapalił ją, jako też nawę kościelną. Ponieważ wiatr był silny, niebezpieczeństwo więc groziło uniwersytetowi tamecznemu, bardzo bogate posiadającemu zbiory, ale szczęśliwie zdołano go ocalić.

W Wolfskahlen (w Hesyi) zawaliła się wieża nowo zbudowanego kościoła i sam kościół upadkiem swoim mocno uszkodziła.

Meteorologiczny sprawozdawca „Fränk-Ztg. pisze o tej burzy: Silny od równika elektryczny prąd powietrza, który 6go w południe przeciągnął przez Niemcy, przybył dnia 4go od atlantyckiego oceanu do zatoki Gaskońskiej, a dnia 5go rano przeszedł okolicę Paryża przy grzmotach i piorunach. W ogóle ciśnienie powietrza w ostatnich dniach było w Europie bardzo nierówne. Na północy naszej części świata przy małem ciśnieniu powietrza i temperaturze kilka stopni niżej zera były śnieżne zawierzuchy, a w Hiszpanii były wielkie zimna, tak, że w jej środkowej i północnej części śniegi leżą. We Włoszech także zimna panują.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 23. stycznia. W handlu zbożowym trwa cisza zupełna na głównych targach europejskich. Popyt na zboże wszędzie nader ograniczony, ceny nizkie i chwiejne.

Na *koniczynę czerwoną* popyt bardzo żywy, ceny wysokie. W Wrocławiu cetnar cłowy płacą od 16 do 22 talarów, najprzedniejszą nawet po 24 talary.

Rzepak i rzepnik bez zmiany.

W miesiącu grudniu 1864 r. wyrobiono w Galicyi wschodniej w 367 gorzelniach 6,338.446 gradusów, czyli 79.230 wiader okowity 80^{0} Trallera.

Piwa wywarzono w 175 browarach 45.857 wiader.

Soli warzelnie wschodnio-galicyjskie wyrobiły w grudniu 1864 roku 66.963 cetnarów. W grudniu roku 1863 tylko 60.751. W roku 1864 zatem więcej o 6242 cetnary soli.

Cukrownia w Tłumaczu wyrobiła w grudniu 1864 r. 20.614 cetnarów buraków surowych a 11.000 cetn. suszonych. W grudniu 1863 roku wyrobiła 32.000 cetn. surowych a 8000 cetn. suszonych buraków. W roku 1864 zatem więcej o 3000 cent. buraków suszonych, a mniej o 11.384 cetn. buraków surowych.

Brzeżany, 19. stycznia. W I. połowie b. m. były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów na targach w obwodzie brzeżańskim.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bursztyn		Chodorów		Kozowa		Podhajce		Przemyślany	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	60	2	50	3	.	2	.	2	.	2	87
„ żyta . . .	1	70	1	70	2	.	1	35	1	50	1	90
„ jęczmienia .	1	60	1	35	1	50	1	.	1	.	1	60
„ owsa . . .	.	68		70	.	80		60		50	.	80
„ hreczki . .	1	75	1	50	1	60	1	20	1	25	1	50
„ kukurudzy .	.		2	.	.	.	2	25	.	.	.	.
„ ziemniaków .	1	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Cetnar siana . . .	1	25	1	20	1	50	1	10	1	50	1	20
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	.	6	20	5	20	7	.	6	72	6	.
„ „ miękkiego	4	.	5	10	4	10	5	50	.	.	4	.
Funt mięsa wołowego	.	12	.	10	.	10	.	11	.	10	.	10
Mas okowity . . .	.	65	.	38	.	45	.	42	.	35	.	47

Ostatnia poczta.

(Telegram *Presse.*)

Paryz, 22. stycznia. Emil Pereire miał temi dniami konferencyę z Rouherem. Pierwszy tom życia Juliusza Cezara wyjdzie jednocześnie wraz z tłumaczeniami na inne języki prawdopodobnie z końcem lutego po debatach nad adresem. W pierwszym tomie ma być skreślony charakter i znaczenie bohatera, w drugim jego historya. W procesie Roux przeciwko Armand, który toczy się w Grenoble, prokurator państwa dopiero za 8 dni postawi wniosek. Dziennikom urzędowym zalecono chwalić dawniejsze postępowanie duchowieństwa, a naganiać jego teraźniejsze roznamiętnienie.

Ministerya na naradach zajmują się projektami, które będą przedłożone ciału prawodawczemu. Księga żółta jet pod prasą.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. stycznia.

Hotel George: PP. Cybulski Henr., z Rosyi. — Dąbski Józef, z Budny.

Hotel europejski: Ochocki Kal., z Białobożnicy. — Truskolawski Hen., z Jasionowa. — Zarzycki Tytus, z Chotylubia.

Hotel Langa: Błoński Alex., c. k. porucznik, z Rzeszowa.

Hotel angielski: Szczepański Fran., z Krakowa. — Truszkowski Marc., z Bykowic.

Hotel pod Nr. $514^4/_4$: Derza Jul., z Krowicy.

Hotel Mansch: Marcuło Gab., c. k. nadporucznik, z Jarosławia.

Hotel pod Nr. $703^2/_4$: Bromirski Ant., z Kijowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. stycznia.

PP. Gönitz Edw., c. k. porucznik, do Krakowa. — Hr. Kalinowski Wład., do Bakowiec. — Hochhofer Alojzy, c. k. kapitan, do Stryja. — Papius Jan, do Grzędy.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: **„Mannschaft an Bord"**, nowa komiczna operetka w 1 akcie — poprzedzi: **„Zehn Mädchen und kein Mann"**, nowa operetka w 1 akcie. Występ gościnny p. Teresy Braunecker-Schäfer.

Jutro w sali radnej miasta Lwowa: ***Pożegnalny koncert*** St Szczepanowskiego.

W piątek na scenie polskiej: **„Juliusz Cezar"**, tragedia w 5 aktach W. Szekspira, przekład Adama Pajgerta. Na dochód p. Ignacego Kalicińskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. stycznia 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	322.86	— 4.2	90.4	wschodni	sł.	śnieg
2. god. po poł.	322.35	— 1.8	89.6	„	„	„
10. god. wiecz.	321.94	— 3.0	89.5	„	„	„

Wysokość śniegu 28‴.

Kurs Lwowski.

Dnia 23 stycznia

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	36	5	42
Dukat cesarski	„ „	5	38	5	44
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	37	9	51
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	80	1	83
„ papierowy rosyjski	„ „	1	48	1	50
Talar pruski	„ „	1	72	1	73
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	—	72	80
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	75	61	76	41
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	97	73	67
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	—	80	62
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	226	—	228	08

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 23. stycznia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	72	25
5% pożyczka narodowa	80	35
Losy z 1860 roku	95	95
Akcye banku wiedeńskiego	796	—
„ „ kredytowego	187	90
Londyn, 10 funtów szterlingów	114	75
Srebro	114	25
Dukat pojedyńczy	5	43

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. stycznia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66.90	67.10
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.60	97.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.30	80.50
od kwiet. do paźd. po 5%	80.30	80.50
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	85.75	86.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.15	72.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.40	72.50
dtto. po 4½%	63.—	63.50
dtto. „ 4%	56.—	56.25
dtto. „ 3%	42.—	42.50
dtto. „ 2½%	35.50	37.—
dtto. „ 1%	14.10	14.30
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	162.—	162.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	158.—	158.50
Przez. do wyl. z r. 1854	89.—	89.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	95.80	95.90
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	98.50	98.60
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zlr.	85.90	86.—
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.—	68.—
„ „ „ 4½%	62.50	63.—
„ „ „ 4%	55.50	56.—
„ „ „ 3½%	48.50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ „ „ 2½%	55.50	57.50
„ „ „ 2¼%	49.—	51.—
„ „ „ 2%	44.—	46.—
„ „ „ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ „ „ 4½%	67.25	67.75
„ „ „ 4%	60.—	60.50
B. Krajów koronnych.		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	89.50	90.—
Wyż. Aust.	88.50	89.50
Salcburg	90.75	91.25
Czech	92.	93.—
Morawii	92.50	92.50
Szląska	89.—	90.—
Styryi	89.50	90.50
Tyrolu	—.—	—.—
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.: Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	74.15	74.50
Banatu Tem.	73.—	73.50
Kroacyi i Slawonii	74.25	74.75
Galicyi	73.—	73.60
Siedmiogrodu	71.75	72.—
Bukowina	71.50	72.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25	71.75
Banat Temesz.	70.50	70.60
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96.50	97.50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy: po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
„ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
„ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	788.—	789.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.20	186.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	595.—	600.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	81.50	82.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1847.—	1849.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	206.10	206.30
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	247.50	248.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	137.75	138.25
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	225.50	226.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 25%	65.—	65.50
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	165.—	165.25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	121.—	121.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	252.—	256.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	190.—	195.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	143.—	146.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	473.—	474.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	234.—	236.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	400.—	405.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	268.—	272.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	345.—	350.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k.: 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.50
przeznaczone do los. po 5%	94.25	94.50
Banku narod. w w. a.: na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.70	89.90
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	—.—	73.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	80.50	81.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	91.—	91.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.90	82.20
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	115.50	116.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	112.25	112.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.25	92.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.50	90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	80.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	93.25	93.75
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.50	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	95.50	96.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Lloyda za 100 zł.	90.50	91.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126.60	126.80
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	86.50	87.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	110.—	111.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	—.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	27.—	27.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	106.—	108.—
Salma „ 40 „ „	30.75	31.25
Palfiego „ 40 „ „	29.75	30.25
Clarego „ 40 „ „	29.—	29.50
St. Genois „ 40 „ „	29.50	30.—
Windischgrätza 20 zł. „	17.75	18.25
Waldsteina 20 „	19.50	20.—
Keglevicha 10 „	14.50	14.75
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	97.15	97.20
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	97.35	97.45
Genua za 100 lir. piem.	45.50	45.50
Hamburg za 100 M. B.	87.—	87.10
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	115.—	115.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	45.50	45.50
Paryż za 100 fr.	—.—	—.—
Praga za 100 zł. w. a.	45.75	45.80
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.43	5.44
dtto. pełnej wagi	5.43	5.44
Korona	15.80	15.85
20frankówka	9.20	9.22
Rosyjski imperyał	9.45	9.47
Talar związkowy	1.71½	1.72½
Srebro	114.25	114.75

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.